

"Urlop rodzicielski dostosowany do twoich potrzeb"

Przedmowa

Drodzy rodzice

Kiedy dziecko przychodzi na świat, najważniejszą rzeczą jest aby otrzymało ono dobry start w życiu. Równie ważne jest, abyście wy, jako rodzice wraz ze swymi dziećmi dobrze rozpoczęli waszą nową egzystencję.

To tutaj zaczyna się myślenie o urlopie rodzicielskim dopasowanym do waszych potrzeb. Może on pomóc w ułatwieniu każdego normalnego dnia. Daje on wam możliwość zapewnienia swojemu dziecku odpowiedniego startu w życiu oraz możliwość dopasowania waszego dnia powszedniego do aktywnego dnia pracy.

Urlop rodzicielski jest łatwy do dostosowania dla tych, którzy chcieliby wrócić do pracy po na przykład 6 lub 8 miesiącach urlopu, oraz tych którzy chcieliby resztę urlopu zachować do czasu, aż wasze dziecko będzie trochę starsze. A także dla tych, którzy chcieliby podzielić się urlopem lub zacząć pracę w zmniejszonej liczbie godzin, a co za tym idzie przedłużyć czas urlopu.

Wiele można zrobić z urlopem rodzicielskim, który jest łatwo dopasowywalny do waszych potrzeb. Jest bardziej dopasowywalny niż się spodziewacie. Możecie o tym przeczytać w przedstawionych tu ośmiu opowiadaniach. Mamy nadzieję, że przykłady te zainspirują was i będą służyły jako wskazówki, w jaki sposób ułożyć swój urlop, aby jak najlepiej pasował waszej rodzinie.

Z pozdrowieniami

*Klaus Hjort
Beskæftigelses*

*Henriette Kjær
Minister for ligestilling*

Wasz urlop rodzicielski

Jak długo możecie być na urlopie i otrzymywać pieniądze?

Jako rodzice możecie wspólnie mieć 52 tygodnie urlopu z wypłacanymi pieniędzmi (tzw. dagpenge). Macie również prawo do 84 tygodniowego urlopu, ale w ostatnich 32 tygodniach urlopu pieniądze nie są wam wypłacane.

Jako matka otrzymujesz pieniądze (dagpenge) przez 4 tygodnie przed porodem, jeżeli bierzesz urlop z pracy. Po porodzie otrzymujesz pieniądze (dagpenge) przez 14 tygodni.

Jako ojciec możesz iść na 2 tygodniowy płatny urlop tuż po porodzie. Możesz również uzgodnić z pracodawcą 2 tygodniowy urlop w późniejszym terminie, ale musi się to odbyć w okresie 14 tygodni od porodu.

Oprócz 14 tygodni matki i 2 tygodni ojca, macie wspólnie prawo do 32 tygodni płatnego urlopu.

Mama	4	/	14	/	32
Tata		/	2	/	wspólnie

Jak rozciągliwy jest urlop rodzicielski?

Jako rodzice możecie 32 tygodniowy urlop podzielić między sobą pod warunkiem, że urlop ma miejsce przed ukończeniem przez dziecko 46 tygodni. Jako ojciec możesz wziąć część z 32 tygodniowego urlopu pomimo, iż twoje dziecko nie ukończyło 14 tygodni. Zobacz na przykład jak Peter i Katrine zdecydowali podzielić swój urlop (przykład 5).

Możecie przedłużyć urlop o 8 lub 14 tygodni. Nie potrzebujecie na to zgody pracodawcy. Przedłużony urlop możecie dowolnie podzielić pomiędzy sobą. Musicie jednak wiedzieć, że kwota otrzymywanych podczas przedłużonego urlopu pieniędzy (dagpenge) jest mniejsza. Otrzymujecie zatem kwotę, która odpowiada kwocie z 32 tygodniowego urlopu. Zobaczcie jak Claus i Camilla oraz Thomas i Rikke podzielnili swoje urlopy (przykład 3+7).

Pamiętaj:

- Jako przyszła mama musisz najpóźniej na 3 miesiące przed terminem porodu powiadomić swojego pracodawcę o tym kiedy będziesz rodziła i kiedy planujesz iść na urlop.
- Jako przyszły ojciec musisz zawiadomić swojego pracodawcę, najpóźniej na 4 tygodnie przed rozpoczęciem urlopu, kiedy planujesz wziąć 2 tygodniowy urlop.
- Najpóźniej do 8 tygodni po porodzie musicie zawiadomić pracodawcę o tym jaki długi będzie wasz urlop rodzicielski.
- Jeżeli podczas urlopu rodzicielskiego pracodawca nie będzie wam wypłacał pieniędzy (dagpenge), musicie się starać o pieniądze z komuny (na czas urlopu) najpóźniej do 8 tygodni po porodzie.
- Kwota otrzymywanych pieniędzy zmniejszy się jeżeli postanowicie przedłużyć urlop rodzicielski o 8 lub 14 tygodni.
- Jeżeli ustaliliście z pracodawcą, że przedłużacie urlop lub bierzecie część urlopu zanim dziecko ukończy 14 tygodni, to uzgodnienia te nie będą ważne jeżeli zmienicie pracę lub pracodawcę.

Możecie przedłużyć urlop rodzicielski z prawem do wypłaty pieniędzy (dagpenge), pod warunkiem, że wróćcie na pół etatu do pracy. Urlop zostanie wtedy przedłużony ale równocześnie pomniejszony o godziny, w których będziecie w pracy. Musicie to jednak uzgodnić wcześniej z pracodawcą. Możecie powrócić na pół etatu do pracy w dowolnym czasie podczas trwania urlopu rodzicielskiego. Zobaczcie na przykład jak Pia wróciła częściowo do pracy podczas urlopu(przykład 6).

Jedno z was może wybrać odłożenie 8 do 13 tygodni waszego urlopu. Nie potrzebujecie na to zgody pracodawcy. Musicie jednak wiedzieć, że odłożony urlop musicie wykorzystać wspólnie i zanim wasze dziecko ukończy 9 lat. Zobacz dlaczego Niels i Britta oraz Lars i Nina wybrali odłożenie części urlopu (przykład 2+8).

Jeżeli ustalicie to z pracodawcą, możecie oboje odłożyć do 32 tygodni z waszego urlopu. Sami macie jednak prawo do pieniędzy (dagpenge) przez 32 tygodnie. Urlop który zamierzacie odłożyć musi zostać wykorzystany do ukończenia przez dziecko 9 lat. Zobaczcie na przykład jak Anders i Susanne oraz Lars i Nina wybrali aby odłożyć swój urlop (przykład 1+8).

Jeżeli jesteście samotni, musicie wiedzieć, że wasz urlop nie będzie aż taki rozciągliwy. Możecie na przykład przedłużyć wasz urlop o 8 tygodni a nie o 14. Powinniście dlatego skontaktować się z waszą a-kasse lub waszą komuną aby uzyskać dodatkowe informacje.

Macie prawo do takiej ilości urlopu :

Przed porodem Po porodzie

Mama	Mama	Tata	Wspólnie	Razem
4	14+32	2+32	-	84
4	14+40*	2+40*	-	100
4	14+46**	2+46**	-	112

* Wybieracie przedłużenie urlopu o 8 tygodni

* * Wybieracie przedłużenie urlopu o 14 tygodni

Macie prawo do takiej ilości urlopu z pieniędzmi (dagpenge):

Przed porodem Po porodzie

Mama	Mama	Tata	Wspólnie	Razem
4	14	2	32	52
4	14	2	40*	60
4	14	2	46*	66

* Jeżeli wybierze przedłużenie urlopu o 8 lub 14 tygodni do 40 lub 46 tygodni to zmniejszy się kwota wypłacanych wam pieniędzy przez te 40 lub 46 tygodni i będzie ona odpowiadała kwocie jaką dostawalibyście podczas 32 tygodniowego urlopu.

Kogo należy zawiadomić i kiedy?

Jako przyszła mama musisz najpóźniej na 3 miesiące przed porodem powiadomić swojego pracodawcę kiedy masz termin i kiedy zamierzasz rozpocząć urlop macierzyński.

Jako przyszły ojciec musisz zawiadomić swojego pracodawcę, najpóźniej na 4 tygodnie przed rozpoczęciem urlopu, kiedy planujesz wziąć 2 tygodniowy urlop.

Powinniście najpóźniej do 8 tygodni po porodzie poinformować pracodawcę o tym kiedy wracacie do pracy, oraz o tym jak podzielicie 32 tygodniowy urlop pomiędzy sobą. Jeżeli chcecie przedłużyć urlop bądź przełożyć część urlopu na później, musicie o tym poinformować pracodawcę.

Musicie zawiadomić waszego pracodawcę 16 tygodni przed planowanym podjęciem odłożonego urlopu.

Jeżeli nie otrzymujecie wypłaty podczas urlopu macierzyńskiego, powinniście postarać się najpóźniej do 8 tygodnia po porodzie o pieniądze (dagpenge) z komuny. Jeżeli zaczynacie urlop rodzicielski trochę później, to czas 8 tygodni na staranie się o pieniądze z komuny rozpoczyna się od pierwszego dnia urlopu.

Możecie w dowolnym momencie urlopu postanowić o częściowym powrocie do pracy i nadal być częściowo na płatnym urlopie. Jako mama musisz jednak iść na 2 tygodniowy urlop zaraz po porodzie.

W okresie kiedy otrzymujecie normalną wypłatę od pracodawcy pomimo iż jesteście na urlopie, wasz pracodawca może starać się o zwrot tych pieniędzy z komuny. Aby być pewnym, że wasz pracodawca otrzyma zwrot pieniędzy z komuny, powinniście najpierw zameldować waszej komunie, że planujecie przedłużyć urlop, kiedy to nie będziecie otrzymywali wypłaty od pracodawcy.

Kto ma prawo do pieniędzy podczas urlopu i jak się oblicza tę kwotę?

Możecie otrzymać pieniądze (dagpenge) podczas urlopu pod warunkiem, że zanim go rozpoczniecie, byliście zatrudnieni przez co najmniej 13 tygodni i przepracowaliście co najmniej 120 godzin.

Jeżeli jesteście bezrobotni i otrzymujecie zasiłek dla bezrobotnych, macie również prawo do otrzymywania pieniędzy (dagpenge) gdy jesteście na urlopie rodzicielskim.

Kwotę pieniędzy (dagpenge) otrzymywanych podczas urlopu rodzicielskiego oblicza się na podstawie tego ile godzin przepracowujecie i ile zarabiacie na godzinę. Oblicza się maksymalną kwotę na tydzień. Skontaktujcie się z waszą komuną jeżeli nie jesteście pewni co do tego jak jest ta kwota obliczana dla was.

Co się dzieje jeżeli podczas urlopu rodzicielskiego otrzymujecie normalną wypłatę?

Jeżeli podczas urlopu rodzicielskiego otrzymujecie pełną wypłatę, nie otrzymacie w tym czasie pieniędzy (dagpenge) od komuny.

Jeżeli macie prawo do wypłaty przez jakiś okres urlopu, powinniście skontaktować się z pracodawcą lub komuną, aby dowiedzieć się więcej o zasadach na jakich to się odbywa. Zobaczcie jak Rikke i Thomas zaplanowali swój urlop z pełną wypłatą (przykład 7).

A co z feriami?

Istnieje możliwość połączenia urlopu rodzicielskiego z feriami. Jako inspiracja może posłużyć wam przykład Andersa i Susanne, gdzie Susanne wyjechała na ferie podczas urlopu rodzicielskiego (przykład 1).

Możecie otrzymać więcej informacji o możliwościach wyjazdu na ferie podczas urlopu rodzicielskiego u doradców od urlopu i ferii w (i tu nie wiem jak to przetłumaczyć) w Arbejdsskriveriet. Możecie szukać porad na stronie internetowej Arbejdsskriveriet-u : www.adir.dk (strona w j. Duńskim i angielskim).

Co się dzieje jeżeli wyjedziecie za granicę?

Wasze pieniądze (dagpenge), które otrzymujecie podczas urlopu możecie wziąć ze sobą do dowolnego kraju Unii Europejskiej bądź Norwegii, Islandii lub Lichtenstein. Powinniście jednak skontaktować się z waszą komuną aby otrzymać więcej informacji na ten temat.

Możecie również otrzymywać pieniądze (dagpenge), jeżeli pracujecie w Danii a mieszkacie w jednym z krajów UE lub Norwegii, Islandii lub Lichtenstein.

Mieszkacie w Danii, ale pracujecie w innym kraju UE lub Norwegii, Islandii lub Lichtenstein, to podlegacie pod prawa tamtego kraju. Dlatego nie macie też wtedy prawa do pieniędzy (dagpenge) w Danii.

Jeżeli macie pytania, bądź nie jesteście wszystkiego do końca pewni skontaktujcie się z waszą komuną w celu uzyskania dodatkowych informacji.

Przykład 1

Anders i Susanne nie mogli przedłużyć urlopu

Susanne wybrała aby odbyć dużą część swojego urlopu i dni wolnych otrzymanych w zapłacie za przepracowane nadgodziny (po duńsku to się nazywa afspedsering). Wróciła do pracy po dobrych 9 miesiącach. Anders poszedł na urlop do czasu, aż otrzymali miejsce w żłobku, który wcześniej wybrali.

Przebieg w tygodniach

Susann
Anders

4	/	14	/
	/		

poród

Susanne była w domu z Emmą przez 41 tygodni. Liczyliśmy, że Susanne wróci do pracy wcześniej. Niestety do ukończenia przez Emmę roku, nie było wolnego miejsca w żłobku, do którego zapisany jest jej brat – Jonas. Miejsce dla Jonasa znalazło się jak miał on zaledwie 7 miesięcy. Od tamtego czasu żłobek ten stał się bardzo popularny.

Byliśmy bardzo zadowoleni ze żłobka, gdy Jonas tam chodził. A teraz właśnie zaczyna przedszkole. Nie mamy samochodu, więc dzieci zawozimy rowerem. Dlatego było dla nas ważne aby dzieci umieścić w tym samym miejscu. Uważamy również, iż takie rozwiązanie było najlepsze dla Emmy. Ona zawsze była z nami kiedy odbieraliśmy Jonasa, więc знаła już zarówno żłobek jak i pedagogów.

Susanne nie chciała być z dala od pracy przez cały rok. To mi pasowało, że mogłem wziąć urlop rodzicielski na trzy miesiące. Z Jonasem byłem na urlopie tylko przez cztery tygodnie i to było zdecydowanie za krótko.

Cieszyłem się na myśl o trzech miesiącach urlopu. Na dwa miesiące przed przyjściem Emmy na świat kupiliśmy nowy dom i chętnie coś przy nim robiłem. Zrobiliśmy bardzo dużo w domu zanim urodziła się Emma, a potem mieliśmy za dużo pracy z dwójką małych dzieci, aby mieć czas na dom.

Aby wszystko się dobrze udało – również pod względem ekonomicznym – braliśmy jak najwięcej ferii tylko mogliśmy, zanim Emma poszła do żłobka. Susanne otrzymywała pełną wypłatę przez 24 tygodnie, dlatego dało się odczuć gdy po tych 24 tygodniach, przez kolejnych 12 zaczęła dostawać pieniądze z komuny (dagpenge). Susanne zdecydowała się wziąć 5 tygodni ferii, zanim ja poszedłem na odłożony i umówiony wcześniej z szefem urlop rodzicielski. W środku mojego urlopu postanowiłem wziąć 2 tygodnie ferii. W ten sposób mogliśmy mieć wolne od pracy zanim Emma poszła do żłobka.

Te trzy miesiące, które spędziłem na urlopie rodzicielskim były dla mnie bardzo cenne. Nie wyobrażam sobie jednak być dłużej na urlopie. Nie jest tak dlatego, że się znudziłem (przy 2 dzieci człowiek się nie nudzi), ale dlatego, że dłuższy okres nie uczęszczania do pracy byłby nie możliwy.

22 / 5(ferie)

6 /2(ferie)/ 4

Przykład 2

Niels bierze pozostały urlop, kiedy Mathias ma 2 lata.

Niels i Britta postanowili wspólnie wziąć urlop. Niels postanowił przełożyć 10 tygodni swojego urlopu, na okres kiedy Mathias będzie miał 2 lata.

Britta od samego początku zapowiedziała że nie chce wziąć urlopu na cały rok. To była szansa dla mnie, aby też wziąć trochę urlopu rodzicielskiego. Na początku nie mogliśmy się zgodzić co do tego kiedy mam wziąć urlop.

We wrześniu rozpocząłem 2 letnią szkołę o kierunku Organizacja. Pracuję jako inżynier chemii w dużej firmie farmaceutycznej, a w zeszłym roku zostałem kierownikiem laboratorium z 5 współpracownikami. Dlatego uważam, że było ważne aby nauczyć się czegoś o polityce osobowej.

Na szczęście szkoła zaczęła się jak Mathias miał już 3 miesiące. W tym okresie zaczął lepiej sypiać w nocy.

Aby spędzić trochę więcej czasu z synem, zanim zacząłem szkołę, postanowiłem wziąć 4 tygodnie urlopu, jak tylko Britta wróciła z dzieckiem ze szpitala. Postanowiłem też przełożyć część naszego wspólnego urlopu na inny czas. Dlatego mogłem wziąć 4 tygodnie urlopu pod rząd. Pierwsze dwa tygodnie zleciały na wizytach rodziny i przyjaciół. Dobrze było mieć dodatkowe dwa tygodnie na oswojenie się z nową sytuacją i na poznanie synka.

Britta była zadowolona z pobytu w domu, ale po 34 tygodniach cieszyła się, że wraca do pracy. Wróciła do pracy zaraz po Bożym Narodzeniu, kiedy Mathias skończył osiem miesięcy.

Od początku zaplanowaliśmy, że ja wezmę pozostałą część naszego urlopu. Nigdy nie mogę tego zapamiętać, ale myślę że pozostało nam 10 tygodni. Zrobiliśmy sobie mały schemat aby móc pilnować ile mamy jeszcze urlopu do końca.

Przebieg w tygodniach

Britta	4	/	14	/
Niels		/	2 / 2	/

poród

Na początku Britta była chętna, abym ja wziął 10 tygodni mojego urlopu zaraz po niej. Tak też zdecydowaliśmy zrobić, do czasu aż nasi znajomi poinformowali nas, że mogę przełożyć te 10 tygodni na później.

Britta argumentowała wzięcie przeze mnie urlopu tuż po niej tym, że wtedy Mathias był w wieku w którym nie mógł iść do żłobka. Z drugiej strony obawiałem się, że nie będę w stanie wykorzystać mojego urlopu odpowiednio, ponieważ w tym samym czasie musiałem chodzić na studia.

W końcu zgodziliśmy się, że powinienem poczekać z wzięciem mojego urlopu, do czasu aż będę miał pewną sytuację na studiach. Marzyłem, nie mogłem się doczekać kiedy będę mógł spędzić te 10 tygodni z Mathiasem, kiedy on będzie miał 2 lata. Będziemy mogli grać w piłkę nożną w ogrodzie. Teraz wiem, że do tego potrzeba dużo czasu.

Przykład 3

Camilla była w domu z Merle przez 9 miesięcy

Camilla nie miała pracy, kiedy poszła na urlop rodzicielski. Kiedy Merle miała 1.5 miesiąca, Camilla dostała pracę jako pomocnik pedagoga w nowo otwartym przedszkolu. Pracę zaczęła, jak Merle miała 40 tygodni. Claus przejął opiekę nad dzieckiem.

Przebieg w tygodniach

Camilla	4	/	14	/	
Claus	/	2	/	4	/
poród					

Miałam kilka mniejszych prac. Pracowałam w recepcji w hotelu, tutaj w mieście. Pracowałam w sklepach z odzieżą i sprzątałam. Nie mogłam się zdecydować co chcę robić, aż zaszłam w ciążę. Trzy miesiące przed porodem postanowiłam więcej nie pracować i zrezygnowałam z pracy. Claus uważa, że to był zły pomysł, głównie dlatego, że on też tam pracuje. On nie mógł zrozumieć, że byłam śmiertelnie zmęczona i nie chciałam dłużej pracować w sklepie z odzieżą. Marzę aby zostać pielęgniarką. Chciałabym pracować z chorymi dziećmi.

Claus wziął 6 tygodni urlopu kiedy urodziła się Merle. Zgodziliśmy się, że on powinien przełożyć część wspólnego urlopu na później. Oboje właśnie skończyliśmy po 19 lat i nie planowaliśmy zostać rodzicami. Denerwowaliśmy się, czy poradzimy sobie z posiadaniem dziecka. Dlatego też uważaliśmy, że Claus powinien wziąć więcej niż 2 tygodnie urlopu rodzicielskiego, który biorą ojcowie.

Tuż przed powrotem Clausa do pracy, złożyłam podanie o pracę jako pomocnik pedagoga w przedszkolu, które miało zostać otwarte za pół roku. Chętnie zaczęłabym pracę z dziećmi, aby upewnić się że to jest to co chcę robić. Na szczęście dostałam tę pracę i bardzo się cieszyłam aby ją zacząć.

Oboje z Clausem zgodziliśmy się, że Merle nie pójdzie do żłobka zanim nie ukończy roku. Chciałam rozpocząć nową pracę od momentu otwarcia przedszkola, ale to oznaczałoby wzięcie przeze mnie 2 tygodni urlopu rodzicielskiego przed jej rozpoczęciem. Dlatego zdecydowaliśmy się przedłużyć nasz urlop o 8 tygodni, tak aby Claus mógł być na urlopie przez 10 tygodni z rzędu, a ja zaczęłam pracę.

Oczywiście oznaczało to, że nie dostaliśmy za wiele pieniędzy (dagpenge), ale i tak się opłacało. Cieszyłam się z rozpoczęcia pracy i z tego iż miałam świadomość, iż Merle ma się dobrze będąc z tatusem. Sądzę też, że to dobrze, że Claus mógł spędzić trochę czasu sam na sam z Merle, ponieważ to on najbardziej się obawiał, że nie byliśmy gotowi aby mieć dziecko.

Przykład 4

Zamienialiśmy się aby opiekować się Frederikien

Od kiedy Frederik skończył sześć miesięcy, aż do momentu kiedy skończył 10,5 miesiąca Kirsten i Søren opiekowali się nim na zmianę. Najpierw wziął Søren osiem tygodni urlopu, później wzięła Kirsten cztery tygodnie, a na koniec Søren wziął 10 tygodni. Søren zawoził również Fredrika do żłobka.

Nie chciałam w żadnym wypadku spędzić w domu całego roku. Kiedy prawie cztery lata temu urodziła się Amalia, siedziałam w domu przez 14 miesięcy. To było zdecydowanie za długo. Było mi bardzo ciężko wrócić do pracy i bardzo ciężko było zostawiać Amalie w żłobku. Była ona przy mnie za długo, a ja stałam się kurą domową.

Tym razem Søren i ja zgodziliśmy się, że powinnam wrócić wcześniej do pracy. Søren nie brał wcześniej żadnego urlopu rodzicielskiego, poza 2 tygodniami od momentu urodzenia Amalii. Często powtarzał, że szkoda iż nie mógł spędzić z nią więcej czasu.

Pewnego wieczora, kiedy rozmawialiśmy o tym jak długo powinnam być na urlopie rodzicielskim, doszliśmy do wniosku, że rozpocznę pracę jak Frederik skończy 6 miesięcy. Potem Søren weźmie 22 tygodnie urlopu rodzicielskiego. Søren jest konsultantem IT, i kiedy urodziła się Amalia, uważał, że nie może być bez pracy przez dłuższy czasu. Przez ostatnie kilka lat czasy się zmieniły i wielu kolegów Sorena brało w tym czasie urlopy.

Na kilka dni przed rozmową z moim szefem o tym kiedy wrócę do salonu fryzjerskiego, Søren opowiedział mi o pewnej konferencji w Niemczech, w której organizacji chciałby bardzo mocno uczestniczyć. Problemem było to, iż konferencja miała się odbyć w samym środku okresu, w którym zaplanowaliśmy że Søren ma być na urlopie.

Było widać po Sørenie, że ta konferencja wiele dla niego znaczy. Porozmawialiśmy, że jeżeli jest to możliwe to wrócę do pracy tak jak to pierwotnie zaplanowaliśmy, po sześciu miesiącach. A Søren zamiast wziąć całe 22 tygodnie urlopu, wziął najpierw 2 miesiące, aby potem wrócić do pracy na 4 tygodnie. Te 4 tygodnie miał wykorzystać na konferencję. Potem miał wziąć jeszcze 10 tygodni urlopu.

Przebieg w tygodniach

Kirsten	4	/	14	/	10	/
Søren		/ 2 /				

poród

Zdecydowaliśmy się przespać z pomysłem zmiany urlopu i postanowiłam uzgodnić wszystko z moim szefem. Chciałam aby wszystko było odpowiednio połatwiane.

Uważam, że rozwiązanie które wybraliśmy było bardzo dobre. Oznaczało to również, że ja będę miała łatwiej z powrotem. Wiedziałam, że na początku będę w pracy przez 2 miesiące, i że w ten sposób zyskałam dodatkowy miesiąc z Frederikiem. Jeżeli mam być całkiem szczerą, to również bardzo dobre było to, iż to Søren a nie ja woził synka do żłobka. Odbywało się to bez płaczu i wojen.

Przykład 5

Peter wziął 34 tygodnie urlopu rodzicielskiego

Katrine chciała zacząć ostatni rok na studiach pedagogicznych. Dlatego wybrali z Peterem, że weźmie on tyle urlopu ile będzie mógł.

Szefowi nie spodobało się, kiedy wyjaśniłem mu, że chcę wziąć 32 tygodnie urlopu rodzicielskiego, oprócz tych 2 które miałem wziąć od momentu urodzenia Sofie. W końcu szef i koledzy z pracy przyzwyczaili się do sytuacji, że biorę długi urlop. Mi też było ciężko na początku przyzwyczaić się do myśli, że to ja będę na urlopie.

Kiedy Katrine była w ciąży, nie mogła się zdecydować, czy powinna rozpocząć ostatni rok studiów pedagogicznych w 3.5 miesiąca po porodzie, czy powinna przeczekać rok. Nie mogła jednak pogodzić się tym, że musiałam być w domu przez 15 miesięcy. Z drugiej strony nie mogła się zdecydować, aż do czasu kiedy urodziła i poszła do domu. Rozważaliśmy również aby załatwić opiekunkę na 4 miesiące. Wymyśliliśmy, że albo zatrudnimy Au-pair, albo ja również pójdę na urlop.

Kiedy zacząłem się coraz bardziej przyzwyczajać do pomysłu, że mam wziąć urlop, zacząłem się obawiać, że Katrina postanowi jednak przełożyć ostatni rok studiów. Wyglądało na to, że chce ona zostać w domu z Sofie. Nie chciałem jej naciskać aby zaczęła rok szkolny. To ona musiała zdecydować, że chce przestać karmić piersią i przekazać mi Sofie i butelki do karmienia. Powiedziałem jej, że chętnie przejmę urlop jeżeli ona będzie chciała wrócić na studia. Nie musiała się martwić kto zajmie się Sofie.

Sofie miała niemal 2 miesiące a Katrine nadal nie zdecydowała czego chce. Jeżeli miałbym wziąć urlop rodzicielski, musiałbym zdążyć poinformować o tym mojego szefa, zanim córka skończy 8 tygodni. Pewnego wieczoru zacząłem więc temat. A Katrine podjęła decyzję. Postanowiła zacząć studia i cieszyła się, że ja przejmę urlop. Uważała ona, że zanim wróci na studia, powinienem wziąć pierwsze 4 tygodnie w tym samym czasie co ona.

Przebieg w tygodniach

Katrine	4	/	14	
Peter		/ 2 /		
		poród		

To jest najlepsze rozwiązanie o jakim mogliśmy pomyśleć. Najpierw spędziłem miesiąc z Katrine i Sofie. Później miałem 7 wspaniałych tygodni sam na sam z Sofie.

Przykład 6

Pia rozpoczęła szybko pracę

Pia i Jesper mają troje dzieci. 6 letniego Kaspra, 3 letnią Laurę i roczną Annę. Dla dobrego funkcjonowania każdego dnia, postanowili, że Pia wróci do pracy do pracy w zmniejszonym wymiarze godzin.

Przebieg w tygodniach

Pia	4	/	14	/	18
Jesper		/ 2 /			

poród

Kiedy urodzili się Kasper i Laura, byłam po sześciu miesiącach z jednym i drugim zmęczona pieluchami i karmieniem piersią. Nie mogłam się doczekać powrotu do pracy. W obydwu przypadkach byłam pewna, że chcę wrócić na pełny etat. Z Anną postanowiliśmy, że wrócę do pracy na pół etatu. Nie było mowy abym była na urlopie przez więcej niż 6 miesięcy. Jesper zna mnie tak dobrze, że wiedział jaki by to miało na mnie wpływ.

Z 3 dzieci, wiedziałam, że jeżeli mamy normalnie funkcjonować, dobrym pomysłem byłoby, jeżeli na początek zacznę pracę na pół etatu. Zaczęłam pracę jak Anna skończyła 8 miesięcy. Nie chciało mi się tak bardzo wracać jak przy pozostałej dwójce dzieci. Ciężko było mi zostawić Annę. Może dlatego, że wiedziałam iż nie będziemy mieli więcej dzieci. Muszę się nią nacieszyć, kiedy jest jeszcze mała, bo z doświadczenia z pozostałą dwójką wiem, że dorośnie szybko.

Zrobiliśmy obliczenia i okazało się, że jeżeli przez ostatnie 14 tygodni mojego urlopu rodzicielskiego, będę pracowała przez 23 godziny tygodniowo, to będę mogła przedłużyć urlop o 23 tygodnie. Dlatego zamiast spędzić 14 tygodni w domu, wybrałam 37 tygodni urlopu, gdzie mogłam pracować 23 godziny tygodniowo.

Mój szef na szczęście zgodził się na takie rozwiązanie. On sam ma 2 małych dzieci i dobrze wie, że trójka zajmuje jeszcze więcej czasu.

To będzie już 3 tygodnie od kiedy skończył się mój urlop i od kiedy zaczęłam pracę na pełny etat. Jest ciężko. Przychodzę do pracy trochę później niż wszyscy i wychodzę trochę wcześniej. Dzieciom też jest ciężko przyzwyczaić się do nowego rytmu. Nie tak bardzo Anna, co pozostała dwójka zareagowała kiedy zaczęliśmy ich odbierać dopiero po godzinie 16.00

Jesper i ja wiemy, że jedno z nas musi mniej pracować, tak długo jak dzieci są małe. Tak przetrzymamy jeszcze kilka miesięcy. Gdyby ktoś nas o to zapytał rok temu, odpowiedzielibyśmy, że nigdy nie zaczniemy mniej pracować. Niestety cena pracowania na pełny etat jest za wysoka. Jest to zbyt stresujące.

Przykład 7

Rikke przedłużyła swój urlop rodzicielski o 14 tygodni

Rikke pracuje w Told i Skat i dostawała pełną wypłatę przez pierwsze pół roku, kiedy była na urlopie. Rikke i Thomas uważali dlatego, że Rikke powinna przedłużyć urlop o 14 tygodni.

Magnus miał kolki przez 5 miesięcy. Było to niesamowite przeżycie zarówno dla mnie jak i Thomasa. Na szczęście wybraliśmy aby Thomas wziął 5 tygodni urlopu rodzicielskiego, od momentu jak wrócimy ze szpitala. Kolki Magnusa zaczęły się już jak miał 2 tygodnie. W tym czasie byłam nadal bardzo zmęczona po porodzie i kiepsko spałam. Budziłam się na najmniejszy hałas. Jeżeli Thomas miałby zacząć w tym czasie pracę, załamałabym się. Wykorzystaliśmy te trzy tygodnie kiedy zaczęły się kolki Magnusa, na nauczanie się jak radzić sobie z kolką. Thomas zabierał małego na długie spacerunki w nosidełku, abym mogła się wyspać.

Kiedy Thomas wrócił do pracy, ciężko było mi się przyzwyczaić do bycia z Magnusem. Nigdy nie spałam dłużej niż 2 godziny pod rząd. Upewniałam się aby Thomas się wysypiał, ponieważ musiał chodzić do pracy.

Zanim poszłam na urlop, rozmawiałam z szefem, że chcę wziąć osiem miesięcy urlopu. Kiedy Magnus skończył 8 tygodni, a ja miałam dać szefowi ostateczną decyzję, nie mogłam się zdecydować kiedy wrócę do pracy. Nie wyobrażałam sobie siebie w pracy. Jak miałam to przeżyć skoro w ogóle nie spałam. W tym czasie miałam tylko jedno w głowie, aby wziąć tyle urlopu ile to możliwe.

Thomas zrozumiał, że wybiorę przedłużenie urlopu o 8 lub 14 tygodni. Widział po mnie, że potrzebuję więcej czasu z Magnusem. Oznaczało to oczywiście, że nie dostawałam już tak dużo pieniędzy (dagpenge), ale i na to mieliśmy radę. Mieszkaliśmy w bardzo tanim mieszkaniu.

Przebieg w tygodniach

Rikke	4	/	14	/
Thomas		/	2 / 3	/

poród

Mój szef widział po mnie, że byłam na wszystko zła. To właśnie on wpadł na pomysł abym przedłużyła urlop o 14 tygodni. Poinformował mnie także o tym, że powinnam zacząć przedłużony urlop, kiedy przestanę dostawać pełną wypłatę. Wytłumaczył mi on, że od tego zależy aby dostał pełną refundację z komuny. Wtedy jeszcze nie rozumiałam o czym on mówi. Po prostu na wszystko przytakiwałam.

Thomas wziął 3 tygodnie z naszego wspólnego 32 tygodniowego urlopu, więc kiedy przedłużyłam urlop o 14 tygodni, Magnus będzie miał 13 miesięcy, zanim pójdzie do żłobka.

Czułam, że mój urlop zaczął się naprawdę kiedy skończyły się kolki Magnusa. W tym czasie byłam bardzo zadowolona, że mam jeszcze dodatkowe 8 miesięcy do spędzenia z nim. Ten okres nie był dla mnie za długi. Mogłam być w domu z Magnusem i obserwować jak się rozwija.

Przykład 8

Nina i Lars przełożyli 21 tygodni urlopu na później

Nina zaczęła pracę po 25 tygodniach urlopu rodzicielskiego. Lars wziął 2 tygodnie urlopu jak urodził się Julius. Oboje uważali, że nie mają czasu aby brać za długi urlop. Dlatego zamiast wziąć długi urlop, oboje postanowili przełożyć część urlopu na później.

Julius był zaplanowanym dzieckiem. Nie zaplanowaliśmy jednak, że zmienimy oboje pracę podczas kiedy Nina była w ciąży. Nie spodziewaliśmy się zmian, i niespodziewanie otrzymaliśmy propozycję, której nie mogliśmy odrzucić.

Nina liczyła, że będzie w domu przez osiem lub dziewięć miesięcy, lecz wspaniały projekt w pracy spowodował, że wróciła do pracy już po 6 miesiącach. To dobrze pasowało, ponieważ przestała ona w tym czasie karmić piersią. Julius nie najadał się jej mlekiem.

Projekt, w którym miała wziąć udział Nina, trwał 3 miesiące. Szef Niny umówił się z nią, aby przełożyła 13 tygodni urlopu, na okres jak projekt się skończy. Mogliśmy dostać miejsce w żłobku, ale moja mama, która właśnie przeszła na emeryturę chciała się zająć Julusem. Uważaliśmy, że było dobrze dla Juliusa, aby najpierw był zawożony do żłobka a potem przywożony z powrotem. Nina nadal chciała wrócić na urlop i mieć Juliusa w domu cały czas.

Julius i moja mama bawili się świetnie razem. To był dobry start dla mnie i dla Niny, gdyż co rano mogliśmy myśleć tylko o sobie. Mama przychodziła, dawała Juliusowi owsiankę i ubierała go. Nie wyobrażamy sobie w jaki sposób dalibyśmy sobie radę wyszykować się co rano na czas, gdybyśmy musieli jeszcze zajmować się dzieckiem.

Ja byłem zaangażowany w dłuższy projekt w pracy, więc nie mogłem wziąć dłuższego urlopu niż te dwa tygodnie, które wziąłem kiedy Nina i Julius wrócili ze szpitala. Uważam, że moglibyśmy wykorzystać urlop który nam przysługuje. Zameldowałem szefowi, że przekładam 8 tygodni urlopu na później. Może na okres jak Julius pójdzie do przedszkola. Będzie to zależało od mojej sytuacji w pracy, dlatego też nie chcę aby wyszło na jaw że chcemy kolejne dziecko.

Przebieg w tygodniach

Nina	4	/	14	/	11
Lars		/	2	/	
		poród			

Fajnie jest mieć trochę urlopu w zanadru. Pomimo iż wiele naszych znajomych nie wierzy, że jeszcze go wezmę, ja jestem przekonany, że go wykorzystam. Widzę jak Nina się zmieniła, po tym jak spędziła urlop w domu z Julusem. Nie przypuszczałem, że będzie chciała wrócić na urlop, po tym jak wróciła do pracy.

PRZYDATNE LINKI

Informacje o urlopie rodzicielskim i przysługujących pieniądzach

www.adir.dk

Informacje o urlopie rodzicielskim i feriach

www.adir.dk

Urlop rodzicielski – strona tematu

www.bm.dk

Prawa dotyczące pieniędzy (dagpenge) podczas choroby lub porodu

www.adir.dk

Prawa o równouprawnieniu mężczyzn i kobiet w odniesieniu do urlopu rodzicielskiego

www.adir.dk

Formularze do pieniędzy otrzymywanych podczas urlopu rodzicielskiego (barselsdagpenge)

www.netborger.dk

Książka ze zdjęciami dla świeżo upieczonych rodzin, dotycząca urlopu rodzicielskiego i równości

www.lige.dk